

Genomlysning 2025–2026

Barn- och ungdomsnämnden

Innehåll

1. Sveriges mest effektiva kommun	3
1.1. Barn- och ungdomsnämndens genomlysning 2025–2026.....	3
1.2. Tidigare och pågående ärenden för genomlysning av verksamhetens kvalitet och kostnader	4
2. Barn- och ungdomsnämndens effektivitet.....	5
2.1.1 Jämförelsegrupper.....	5
2.2. Ekonominyckeltal.....	6
2.3. Personálnyckeltal	8
2.4. Kvalitetsnyckeltal	10
2.5. Analys av Barn- och ungdomsnämndens effektivitet.....	11
2.5.1 Effektivitetsnyckeltal Förskola.....	11
2.5.2 Effektivitetsnyckeltal Grundskola	13
2.5.3 Effektivitetsnyckeltal övriga verksamheter	14
3. Uppföljning av möjliga förflyttningar	15
3.1. Effektiviseringsåtgärder på kort sikt	15
3.2. Effektiviseringsåtgärder på lång sikt	16
3.3. Effektiviseringsåtgärder som utreds.....	16
4. Möjliga förflyttningar för ökad effektivitet 2025–2026.....	17
4.1. Möjliga förflyttningar som ska undersökas av barn- och ungdomsförvaltningen	18
4.2. Möjliga förflyttningar som ska undersökas och som kräver kommunövergripande samordning.....	19

1. Sveriges mest effektiva kommun

Den offentliga sektorn i Sverige står inför en utmanande framtid, präglad av ett växande behov av kommunal service. Den demografiska utvecklingen i Sverige visar på mindre barnkullar, en marginell ökning av antalet personer i arbetsför ålder och en betydande ökning av den äldre befolkningen. Dessa förändringar medför stora utmaningar för kommuner och regioner i landet. När demografin förändras påverkas förutsättningarna för välfärden.

Om Alingsås kommun ska kunna garantera välfärd av hög kvalitet och samtidigt kunna nå vision 2040 behöver ett omställningsarbete genomföras. Av den anledningen har Alingsås kommun ett övergripande mål – att bli Sveriges mest effektiva kommun.

Målet innebär att Alingsås kommun ska ha en så hög kvalitet som möjligt utifrån kommunens förutsättningar.

För att Alingsås kommun ska nå målet behöver kommunen uppnå bättre resultat än andra liknande kommuner och samtidigt ha kostnader som inte överstiger kommunens referenskostnad, det vill säga den kostnad verksamheter förväntas ha utifrån sina förutsättningar. Arbetet för att uppnå detta mål åligger samtliga nämnder, bolag och verksamheter och berör samtliga områden som kommunen ansvarar för. En av förutsättningarna för att målet ska kunna uppnås är att det bedrivs ett aktivt arbete med metoder för ständiga förbättringar utifrån respektive verksamhets grunduppdrag.

Hur arbetet med att bli Sveriges mest effektiva kommun framskrider är något som kontinuerligt behöver följas upp och analyseras. Barn- och ungdomsnämndens främsta verktyg för detta är den årliga genomlysningen av nämndens verksamhet, tillsammans med det systematiska kvalitetsarbetet.

1.1. Barn- och ungdomsnämndens genomlysning 2025–2026

Enligt Alingsås kommuns styrmodell ska kommunens nämnder årligen göra en genomlysning av sin verksamhet. I genomlysningen ska nämnden analysera hur dess verksamheter bidrar till kommunens mål att bli Sveriges mest effektiva kommun. Nämnderna ska även se över sin organisation, gränsdragningar och om förvaltningens arbete kan genomföras på ett mer effektivt sätt. Det ska även genomföras arbete för att samordna resurser och roller på ett mer effektivt sätt, i både kommunkoncernen som helhet, inom kommunen och mellan de olika nämnderna. I de fall det är lämpligt bör också möjligheter till utökad samverkan med andra kommuner undersökas.

Inledningsvis presenteras nyckeltal som redogör för barn- och ungdomsnämndens verksamheter och hur barn- och ungdomsnämndens resultat står sig i jämförelse med andra

kommuner. Därefter följer en analys som visar hur barn- och ungdomsnämnden bidrar till att uppnå det övergripande målet – att bli Sveriges mest effektiva kommun. Dokumentet avslutas med en uppföljning av möjliga förflyttningar och en sammanställning av nya förflyttningar som kan genomföras. Årets genomlysning är den andra genomlysningen som barn- och ungdomsnämnden genomför.

1.2. Tidigare och pågående ärenden för genomlysning av verksamhetens kvalitet och kostnader

Barn- och ungdomsnämnden behandlar kontinuerligt ärenden som belyser verksamhetens behov, kvalitet och effektivitet. Årligen fastställs en lokalförsörjningsplan som visar hur verksamheten bedrivs idag och hur det uppskattade behovet av förskol- och skollokaler ser ut för en kommande femårsperiod. Lokalförsörjningsplanen utgör underlag för de beslut om utveckling och förändringar som tas inom lokalförsörjningen i både barn- och ungdomsnämndens och kommunens budget. Barn- och ungdomsnämnden följer upp hur resurserna nyttjas för att nå god omsorg och utbildning vad gäller såväl personalens kompetens som personaltätheten i verksamheterna.

Barn- och ungdomsnämnden genomför årligen analyser av nationella och regionala nyckeltal ur ett kvalitetsperspektiv i ärendet *Nationella och regionala jämförelser av nyckeltal 2025* (§ 28 2025.070 BUN). I ärendet *Kostnadsjämförelser* (§ 27 2025.069 BUN) analyseras nämndens kostnader i jämförelse med andra kommuner. I ärendet redovisas kostnader inom kommunal förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola i Alingsås kommun. Nyckeltalen för Alingsås kommun jämförs sedan med riket, Göteborgsregionens (GR) medlemskommuner och Koladas jämförelsegrupp "Liknande kommuner". Genom att göra jämförelser med kommuner med liknande förutsättningar kan en kommun få en uppfattning om var eventuella effektiviseringar kan genomföras.

2. Barn- och ungdomsnämndens effektivitet

Nedan presenteras de nyckeltal som bedöms vara de som är mest centrala för att bedöma barn- och ungdomsnämndens effektivitet. Nyckeltalen är indelade i tre kategorier: Ekonomi, Personal och Kvalitet.

2.1.1 Jämförelsegrupper

Det som i Kolada benämns som "liknande kommuner" är en jämförelsegrupp med sju kommuner som strukturellt liknar den kommun egna kommunen¹. Beräkningen av vilka kommuner som räknas som liknande kommuner baseras till största delen på referenskostnaden (70 procent) men också på invånarantal (30 procent)². De kommuner som ligger närmast varandra vad gäller förväntad kostnad för en verksamhet och invånarantal bildar en jämförelsegrupp. I redovisningen av nyckeltal jämförs Alingsås kommun med liknande kommuner och med riket. I analysen av nämndens effektivitet görs jämförelser även med kommunerna i Göteborgsregionen (GR)³.

¹ För förskolan är de liknande kommunerna Falköping, Landskrona, Lidingö, Nynäshamn, Trelleborg, Tyresö och Vänersborg. För grundskolan och anpassad grundskola är de liknande kommunerna Enköping, Eslöv, Gislaved, Landskrona, Nässjö, Stenungsund och Strängnäs. Jämförelsekommunerna varierar över tid med hur utvecklingen ser ut i kommunen (ändras referenskostnaden så ändras även de liknande kommunerna). De liknande kommunerna i analysen avser 2023.

² Referenskostnaden bygger på kostnadsutjämnningen och indikerar vad respektive verksamhet borde kosta, enligt kostnadsutjämnningssystemet, om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet.

³ I Göteborgsregionen ingår Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

2.2. Ekonominyckeltal

Ekonominyckeltalen är de som ingår i kostnaden för kommunens verksamhet i kommunal regi i Kolada. Nyckeltalen avser år 2023. Nyckeltalen speglar kostnaden per verksamhet utifrån totalkostnaden och olika kostnadsposter per barn och elev vilket bidrar till ökad förståelse kring fördelningen av resurser och möjliggör jämförelser med andra kommuner.

Ekonominyckeltal Förskola	Alingsås 2023	Liknande kommuner 2023	Kommungemensnitt 2023
Totalkostnad för inskrivet barn i förskola (kr)	180 270	172 737	184 761
Lokaler, kostnad inskrivet barn i förskola (kr)	29 068	25 833	29 487
Personal, kostnad inskrivet barn i förskola (kr)	129 806	120 798	130 890

Ekonominyckeltal Förskoleklass	Alingsås 2023	Liknande kommuner 2023	Kommungemensnitt 2023
Totalkostnad per elev i förskoleklass (kr)	66 004	72 564	72 285
Lokaler, kostnad per elev i förskoleklass (kr)	15 197	14 139	16 078
Personal, kostnad per elev i förskoleklass (kr)	39 799	48 384	46 076
Övrigt, kostnad per elev i förskoleklass (kr)	11 008	10 041	10 401

Ekonominyckeltal Grundskola	Alingsås 2023	Liknande kommuner 2023	Kommungemensnitt 2023
Totalkostnad per elev i grundskola (kr)	126 207	132 964	135 415
Undervisningskostnad per elev i grundskola (kr)	70 199	74 861	75 727
Lokaler, kostnad per elev i grundskola (kr)	21 781	19 983	22 786
Måltid, kostnad per elev i grundskola (kr)	5 437	6 702	7 582
Lärverktyg, kostnad per elev i grundskola (kr)	6 355	6 386	5 697
Elevhälsa, kostnad per elev i grundskola (kr)	4 314	5 086	4 775
Övrigt, kostnad per elev i grundskola (kr)	18 121	19 946	18 848

Ekonominyckeltal Anpassad grundskola	Alingsås 2023	Liknande kommuner 2023	Kommungemensnitt 2023
Totalkostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	630 800	463 443	515 500
Undervisningskostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	456 100	224 557	285 700
Lokaler, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	68 400	35 414	54 700
Måltid, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	5 200	7 483	9 600
Lärverktyg, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	16 000	9 414	9 800

Elevhälsa, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	29 900	6 064	8 660
Övrigt, kostnad per elev i anpassad grundskola (kr)	55 100	181 614	147 000

Ekonominyckeltal Fritidshem	Alingsås 2023	Liknande kommuner 2023	Kommungemensnitt 2023
Totalkostnad per elev i fritidshem (kr)	43 898	41 782	45 597
Lokaler, kostnad per elev i fritidshem (kr)	7 250	6 659	7 847
Personal, kostnad per elev i fritidshem (kr)	29 084	29 028	31 786
Övrigt, kostnad per elev i fritidshem (kr)	7 564	6 094	5 815

2.3. Personalnyckeltal

Personalnyckeltalen avser år 2024. Nyckeltalen speglar andel legitimerade förskollärare och legitimerade och behöriga lärare samt personaltäthet.

Nyckeltal – legitimation och behörighet	Alingsås 2024	Liknande kommuner 2024	Kommungemensnitt 2024
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlig legitimation, kommunal regi, andel (%)	57	44	49
Heltidstjänster, andel (%) med lärarlegitimation och behörighet i förskoleklass, kommunal regi	81	..	86*
Anställda, andel (%) heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshemmet, kommunal regi	38	29	39

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola, kommunal regi, andel (%)	99	89	85
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation i minst ett ämne i grundskola åk 1-9. Kommunala skolor, andel (%) (N15814)	75	75	71

*Avser hela riket, ej kommungenomsnitt

Nyckeltal – personaltäthet	Alingsås 2024	Liknande kommuner 2024	Kommungemensnitt 2024
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	5,4	5,5	5,1
Förskolläartäthet, antal barn/lärare med förskollärlärligitation, antal	9,5	13,4	11,0
Inskrivna barn/heltidstjänst i fritidshem, antal	23,8	22,0	21,5
Elever/lärare i anpassad grundskola, lägeskommun, antal	3,5	4**	4**
Elever per lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, antal	13,0	11,6	11,3

**Jämförelsetalen finns endast tillgängliga avrundade till heltal

2.5. Analys av Barn- och ungdomsnämndens effektivitet

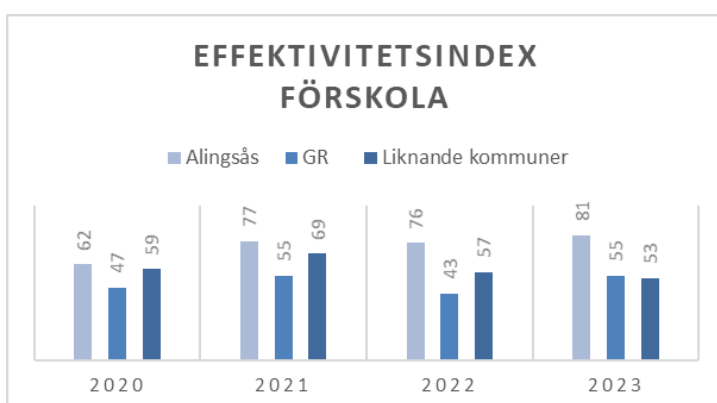
För att möjliggöra analyser och jämförelser av relativ effektivitet har RKA, Rådet för främjande av kommunala analyser, tagit fram effektivitetsindex baserade på kommunernas resurser och kvalitet. Med hjälp av dessa index kan kommuner analysera sitt eget läge och jämföra sig med andra. Effektivitetsindexen finns publicerade i Kolada.

En effektiv verksamhet gör att medborgarna får bästa möjliga verksamhet och service till lägsta möjliga kostnad. Effektivisering är inte det samma som besparingar eller nedskärningar. En besparing som medför försämrade verksamhet är ingen effektivisering. En besparing kan innebära effektivisering, om verksamhetens kvalitet inte påverkas negativt. Om verksamhetens omfattning eller kvalitet ökar och kostnaden är oförändrad är det en effektivisering men ingen besparing.

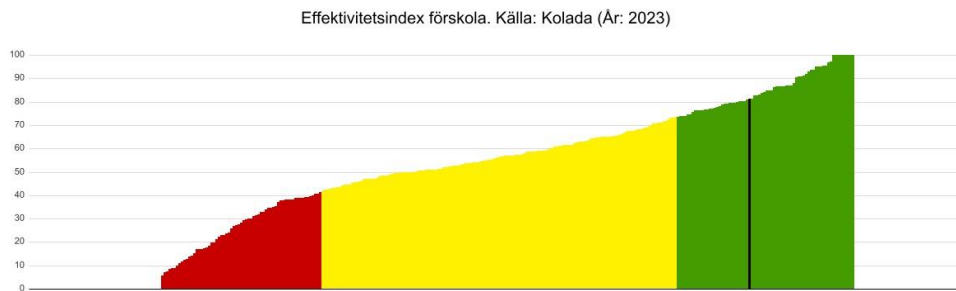
Varje kommuns resultat jämförs med samtliga kommuner i landet. För att visualisera jämförelser mellan kommunerna används färgerna rött, gult och grönt. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat. Den fjärdedel av kommunerna med de bästa resultaten får grön färg och den fjärdedelen av kommunerna med de sämsta resultaten får röd färg. Resultat som ligger i däremellan markeras med gul färg.

Resursindex består av en strukturjusterad kostnad per barn eller elev. Kvalitetsindex för förskolan baseras på andel personal med förskollärlärolegitimation i kommunal förskola, andel barn 1 till 5 år i kommunen inskrivna i förskolan och personaltäthet i kommunal förskola. För grundskolan baseras indexet på avvikelser från modellberäknat värde för meritvärde, andel elever som når målen i alla ämnen och andelen behöriga till yrkesprogram, samt ett elevenkårsindex. Nyckeltalen avser kommunal verksamhet.

2.5.1 Effektivitetsnyckeltal Förskola

I diagrammet ovan presenteras Alingsås kommuns effektivitetsindex för åren 2020 till 2023 tillsammans med det genomsnittliga effektivitetsindexet för Göteborgsregionen (GR) och för liknande kommuner. I figuren nedan redovisas indexet för samtliga kommuner. Det gröna fältet visar de 25 procent mest effektiva kommunerna och det röda fältet den fjärdedelen av kommunerna med lägst effektivitetsindex. Det svarta strecket visar Alingsås kommun.

Alingsås kommun har ett högt effektivitetsindex vad gäller förskola vilket innebär att för de resurser som Alingsås kommun har nås förhållandevis hög kvalitet.

Kvalitetsindex i förskolan baseras på andel personal med förskollärlärolegitimation i kommunal förskola, andel barn 1 till 5 år i kommunen inskrivna i förskolan och personaltäthet i kommunal förskola. Alingsås kommun har jämförelsevis höga värden för dessa indikatorer.

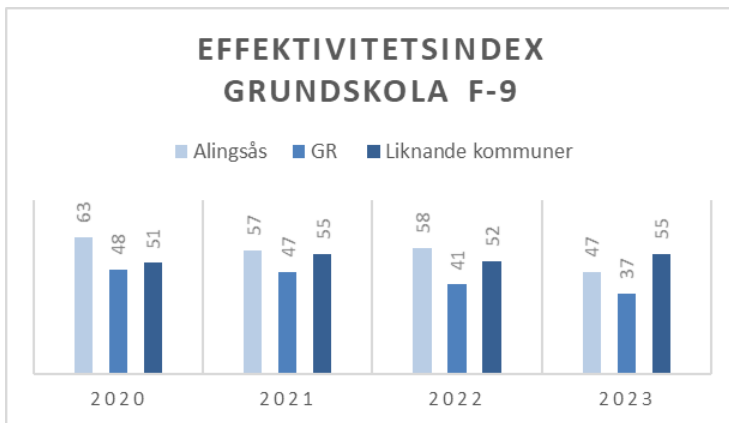
Resursindex i förskolan baseras på kostnad per inskrivet barn i kommunal förskola och nettokostnadsavvikelsen för förskola. Förskolans totala kostnad per barn fördelas på lokalkostnader och personalkostnader. För förskola är det lokalkostnaden per barn som är högre jämfört med liknande kommuner som har ett högre effektivitetsindex än Alingsås kommun. Alingsås kommuns hyresmodell innebär att barn- och ungdomsförvaltningen kommande år kommer att ha lägre lokalhyror för förskolorna, om det inte görs några större förändringar i verksamhetslokalerna. Hyresmodellen i Alingsås kommun bygger på att lokalhyrorna ska spegla de faktiska kostnaderna för lokalerna. Under en tid har förvaltningen tagit fler nya förskolor i drift vilket har inneburit högre lokalkostnader.

2.5.2 Effektivitetsnyckeltal Grundskola

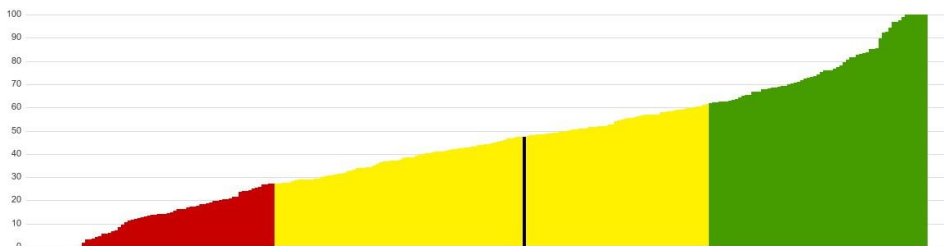
Nyckeltalen för jämförelsen av grundskolan består av effektivitetsindexet för grundskola inklusive förskoleklass (F-9).

I diagrammen nedan presenteras Alingsås kommuns effektivitetsindex för åren 2020 till 2023 tillsammans med det genomsnittliga effektivitetsindexet för Göteborgsregionen (GR) och för liknande kommuner. I figuren som följer redovisas samtliga kommuner.

Grundskola F-9

Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9. Källa: Kolada (År: 2023)

Alingsås kommun har ett medelhögt effektivitetsindex vad gäller grundskola vilket innebär att för den resursen som Alingsås kommun har nås förhållandevis hög kvalitet. Alingsås kommun ligger bland de kommuner i Sverige som har lägst totalkostnad och undervisningskostnad för kommunal grundskola årskurs 1 till 9. Undervisningskostnaden per elev i Alingsås kommun har ökat mellan åren 2022 och 2023. Kostnaden har ökat mer än i jämförelsegrupperna, men Alingsås kommun har fortfarande en jämförelsevis låg kostnad för undervisning. Lokalkostnaden per elev är högre än i jämförelsegrupperna men har minskat i Alingsås kommun mellan åren 2022 och 2023. Lokalkostnaderna har ökat i riket och i liknande kommuner. Måltidskostnaden i Alingsås kommun är låga men har ökat mer än i jämförelsegrupperna mellan åren 2022 och 2023. Kostnaden för lärverktyg har ökat mellan åren 2022 och 2023 och ligger högre än i riket och GR men likvärdigt med liknande kommuner. Kostnaden för elevhälsa är låg i Alingsås kommun med en liten ökning mellan åren 2022 och 2023 och är fortsatt lägre än riket, GR och jämförbara kommuner. Kostnadsslaget övriga kostnader är låga i Alingsås kommun men har ökat något mellan åren 2022 och 2023.

Vid en analys av kvalitetsindexet kan konstateras att Alingsås kommun har ett högt jämförelsevärde avseende elevenkätindexet. Dock är de värden som behandlar de modellberäknade kunskapsresultaten sämre. Det behövs förflyttningar avseende såväl det genomsnittliga meritvärdet som behörigheten till gymnasiet och andelen elever som når betygskriterierna i alla ämnen.

I analysen av Alingsås kommuns effektivitetsindex i relation till liknande kommuner kan det konstateras att de kommuner som har högre effektivitetsindex framför allt har det till följd av att de har lägre eller lika lokalkostnader som Alingsås kommun (se tabell nedan). När det gäller lokalhyra jämför sig Alingsås kommun med Partille kommun utifrån att båda kommunerna har en liknande typ av bolag som äger och förvaltar kommunens verksamhetslokaler. Som en fortsatt del i analysen kommer Alingsåshem och barn- och ungdomsförvaltningen att fortsätta att jämföra lokalhyror och hyresmodellen med Partille kommun.

Alingsås kommuns hyresmodell innebär att barn- och ungdomsförvaltningen kommande år kommer att ha lägre lokalhyror, om det inte görs några större förändringar i verksamhetslokalerna. Hyresmodellen i Alingsås kommun bygger på att lokalhyrorna ska spegla de faktiska lokalkostnaderna. I analysen för år 2023 är inte lokalhyran för Noltorpsskolan och nya Ingaredsskolan med. När dessa hyror räknas med kommer det att öka förvaltningens lokalkostnader. Nyproduktionen gör att lokalkostnaderna blir högre per elev även om elevantalet ökar under samma period.

Grundskola	Effektivitetsindex	Kvalitetsindex	Resursindex	Kostnad (kr) för lokaler*
Enköping (liknande)	83	55	100	21 953 kr
Landskrona (liknande)	77	70	76	18 251 kr
Partille (GR)	57	44	74	23 023 kr
Alingsås	47	37	68	21 781 kr

*Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev (Detta nyckeltal ingår i resursindex)

2.5.3 Effektivitetsnyckeltal övriga verksamheter

Kostnaderna för anpassad grundskola i Alingsås kommun ligger i nivå med övriga kommuner inom GR men är högre än för liknande kommuner och högre än riksgenomsnittet.

Gällande fritidshem och förskoleklass är det svårt att dra generella slutsatser om effektivitet och resursutnyttjande då kostnaderna fördelas mellan övrig skolverksamhet. Även övriga verksamheter, exempelvis icke lagstadgade verksamheter och administrativa processer, är svåra att jämföra.

3. Uppföljning av möjliga förflyttningar

Nedan presenteras en uppföljning av de möjliga förflyttningar som beslutades i barn- och ungdomsnämndens genomlysning 2024.

Den föregående genomlysningen antogs den 11 juni 2024 av barn- och ungdomsnämnden (§ 43 2024.165 BUN) och resulterade i ett antal åtgärder vilka presenteras nedan. Övriga identifierade förflyttningar i föregående års genomlysning hanteras inom förvaltningens ordinarie arbete och följs upp i årsbokslutet. De övriga identifierade förflyttningarna är personalplanering och timvikarier, samåkning skoltaxi, inköpsorganisation, process ekonomi, automatisering och AI.

3.1. Effektiviseringsåtgärder på kort sikt

Åtgärd	Beskrivning	Möjlig effektivisering	Uppföljning
Förändra avdrag för allmän förskola från 30,5 procent till 16,8 procent.	Ökad intäkt till förskola genom förändrat avdrag för allmän förskola.	Öka intäkten till kommunen.	Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2025-03-25 att (§ 23 2025.068 BUN) föreslå kommunfullmäktige att besluta om förändrat avdrag för allmän förskola från 30,5 procent till 16,8 procent. Ärendet är under politisk behandling, förväntat beslut i kommunfullmäktige 11 juni.
Beslut i budget 2025.	Minskat utbud av öppen förskola.	Fördelning inom nämndens ram.	Ingen förändring. Enligt beslut i budget 2025 minskas inte utbudet av öppen förskola.

3.2. Effektiviseringsåtgärder på lång sikt

Åtgärd	Beskrivning	Möjlig effektivisering	Uppföljning
Förändrad förskol- och skolorganisation.	Anpassning av lokaler i relation till verksamhetens behov och förutsättningar inom förvaltning.	Lägre lokalkostnad per barn och elev.	Hantering i barn- och ungdomsnämndens lokalför-sörjningsplan.
Kontinuerlig anpassning av förskol- och skolorganisation i relation till prognoser för barn/elever.	Säkerställa och balansera lokal-kapacitet i relation till barnprognos.	Lägre lokalkostnad per barn och elev.	Hantering i barn- och ungdomsnämndens lokalför-sörjningsplan.
Ökad kvalitet till samma kostnad.	Lägre IT-kostnader genom förändring av antal lärverktyg.	Fördelning inom nämndens ram.	Beslut om ökad kvalitet till samma kostnad. Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2025-03-25 (§ 24 2025.067 BUN) att fortsatt tilldela digitala lärverktyg per elev från årskurs 3 med vissa förändringar i avtalet. Förvaltningen identifierade en möjlig förändring i avtalet för digitala lärverktyg som kunde öka kvaliteten utan att öka kostnaden.
Beslut i budget 2025.	Minskat utbud av dygnetruntomsorg.	Fördelning inom nämndens ram.	Ingen förändring. Enligt beslut i budget 2025 erbjuds samma utbud av dygnetruntomsorg som tidigare.

3.3. Effektiviseringsåtgärder som utreds

Barn- och ungdomsnämndens genomlysning innefattade inte några effektiviseringsåtgärder som har krävt kommunövergripande samordning.

4. Möjliga förflyttningar för ökad effektivitet 2025–2026

I årets genomlysning presenteras de möjliga förflyttningar som anses relevanta att undersökas vidare och som på sikt kan leda till konkreta åtgärder. Uppföljning görs i nämndens årsbokslut 2025. Respektive möjlig förflyttning kan även komma att hanteras som enskilda ärenden eller ingå barn- och ungdomsnämndens kommande budget.

Verksamheterna förskola och grundskola F till 9 är barn- och ungdomsnämndens största verksamheter. Alingsås kommun har hög effektivitet vad gäller förskola vilket innebär hög kvalitet relativt resurserna. Alingsås kommun har medelhög effektivitet vad gäller grundskola F-9 vilket innebär något lägre kvalitet relativt resurserna. För att fortsätta förbättra kvalitén och effektiviteten inom både förskola och grundskola har förvaltningen i huvudsak identifierat möjliga åtgärder på lång sikt.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2025-05-27 om lokalförsörjningsplanen för 2025 till 2030. Ett effektivt lokalnyttjande ökar användbarheten och förutsättningarna för att lokalerna ska användas optimalt under hela dagen/dygnet. Barn- och ungdomsförvaltningen behöver anpassa förskol- och skolorganisation kontinuerligt i relation till prognoser för barn/elever. Genom att se över hur förvaltningen nyttjar lokaler och göra anpassningar för att möta krav på ändamålsenliga lokaler kan kostnadsökningar motverkas. Enligt *Ekonomisk handlingsplan, Kommunkoncernövergripande handlingsplan för välfärdens finansiering under 2020-talet* (§ 217 2023.476 KS) bör samlokalisering av lokaler inom kommunen ske i kommande om- och nybyggnationer.

Barn- och ungdomsförvaltningen följer kontinuerligt prognoserna för antalet barn/elever i förhållande till aktuell lokalkapacitet. För att nå högre kvalitet i förhållande till bibehållen lokal kostnad behöver förvaltningen arbeta med effektiv lokal användning och ändamålsenliga förskol- och skollokaler. Förvaltningen kan idag konstatera en överkapacitet vad gäller förskoleplatser i tätorten. Förskolor och skolor behöver vara placerade i förhållande till kommunens geografiska utseende, barn och elevers rätt till närhet till förskola och skola samt strävan efter en allsidig social sammansättning.

Sedan tidigare, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, har beslut fattats om att se över systemet för socioekonomisk omfördelning men även barn- och elevpengen och övriga resursfördelningssystem behöver ses över. För att skapa en mer hållbar, långsiktig och effektiv resursfördelning kommer barn- och ungdomsförvaltningen att utreda barn- och ungdomsnämndens resursfördelningsmodell. Utredningen ska presentera förslag till resursfördelningsmodell som stödjer ett effektivt och långsiktigt användande av resurserna.

4.1. Möjliga förflyttningar som ska undersökas av barn- och ungdomsförvaltningen

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering
Förskol- och skolorganisation.	Anpassning av lokaler i relation till verksamhetens behov och förutsättningar inom förvaltning.	Högre kvalitet i undervisningen i förhållande till bibehållen lokalkostnad.
Säkerställa och balansera lokalkapacitet i relation till barn- och elevprognos.	Säkerställa, balansera och definiera lokalkapacitet i relation till barn- och elevprognos.	Effektiv lokalanvändning vilken kan ge stabilitet i lokalkostnader.
Resursfördelning	Utredning av barn- och ungdomsnämndens resursfördelningsmodell. Sedan tidigare, inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet, har beslut fattats om att se över systemet för socioekonomisk omfördelning men även barn- och elevpengen och övriga resursfördelningssystem behöver ses över. Utredningen ska presentera förslag till resursfördelningsmodell som stödjer ett effektivt och långsiktigt användande av resurserna.	En mer hållbar, långsiktig och effektiv resursanvändning.

4.2. Möjliga förflyttningar som ska undersökas och som kräver kommunövergripande samordning

Enligt Ekonomisk handlingsplan, Kommunkoncernövergripande handlingsplan för välfärdens finansiering under 2020-talet bör samlokalisering av lokaler inom kommunen ske vid kommande om- och nybyggnationer. När kommunen bygger nya lokaler kommer hyran vara betydligt högre än dagens hyror och därför skulle åtgärder som exempelvis att samlokalisera verksamheter eller ha större enheter kunna möjliggöra hanteringen av de ökade hyreskostnaderna. Möjligheterna till samlokalisering ska ses över årligen i samband med arbetet med nämndernas lokalförsörjningsplaner.

Område	Beskrivning	Möjlig effektivisering
Samlokalisering av lokaler	Samlokalisering av lokaler mellan olika förvaltningar inom kommunen vid ny- och ombyggnationer	Motverka ökning av kommunens totala hyreskostnad